

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

obracím se na vás nejen jako ministr životního prostředí, ale také jako člověk, který je na Moravě doma a tráví volný čas ve zdejší jedinečné přírodě. Byl bych proto rád, kdyby se z ní lidé mohli radovat i v budoucnu. A právě proto ministerstvo životního prostředí nedávno zahájilo proces, který, jak doufám, skončí vyhlášením unikátní oblasti soutoku Moravy a Dyje chráněnou krajinnou oblastí.

Myšlenka to není nová. O velkoplošné ochraně zdejší mozaiky lužních lesů, nivních luk, slepých ramen a tůní se mluví bezmála půl století. Člověk tu ruku v ruce s přírodou po staletí vytvářel mimořádně pestré prostředí, které se stalo domovem pro tisíce druhů rostlin a živočichů. Druhovou rozmanitostí je tato oblast v rámci střední Evropy zcela bezkonkurenční, a dokonce nezaostává ani za symboly rozmanitosti života – tropickými deštnými pralesy. V posledních desetiletích se ale vytratila různorodost hospodaření, která měla na podobě zdejšího prostředí zásadní podíl. Podstatně se změnil i vodní režim. Příroda se stává stále jednotvárnější, mizí nejen vzácné druhy ale i druhy dříve běžné, především hmyz včetně opylovačů.

Posláním chráněné krajinné oblasti je mimo jiné rozvíjet šetrné hospodaření, které pomůže zachovat nebo navracet jedinečnému území jeho přírodní hodnoty. Pokud jsou šetrnější způsoby hospodaření ekonomicky méně výhodné než ty nyní používané, motivuje Správa CHKO hospodáře k jejich zavádění i finančně. Podporuje i další opatření, která prospějí vzácným druhům, například úpravy vodního režimu.

V posledních měsících proběhly téměř tři stovky nejrůznějších jednání, které vedla Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Diskutovalo se o nejrůznějších tématech, upravoval se návrh hranic chráněné krajinné oblasti, bližší ochranné podmínky se přizpůsobovaly reálné situaci a potřebám místních lidí. Doufám, že se podařilo rozptýlit obavy, které se při podobných příležitostech pravidelně objevují, třeba že lidé nebudou moci chodit do lesa, sbírat houby, chytat ryby, nebo že v CHKO se nesmí zasahovat proti komárům. Nic z toho není pravda.

Pro běžného občana se případným vyhlášením CHKO Soutok téměř nic nezmění. Hranice CHKO jsou navrženy tak, aby se důsledně vyhýbaly zastavěným územím obcí. Tím odpadá možnost Správě CHKO účast ve stavebním řízení, což je v jiných CHKO nejčastější způsob, jak Správa vstupuje do života obyvatel. Tou hlavní změnou, které si lidé budou moci po čase všimnout, bude pestřejší příroda, bohatě kvetoucí louky plné včel a dalších opylovačů, zlepšující se vodní režim krajiny nebo druhově i věkově pestřejší lesy, schopné snáz odolávat změnám klimatu i novým chorobám a škůdcům.

Podrobné informace včetně odpovědí na nejčastější dotazy najdete na webových stránkách soutok.nature.cz. Aktuálně běží od 23. srpna devadesátidenní lhůta, ve které mohou obce, kraje a vlastníci nemovitostí uplatnit námítky. O nich rozhodne ve správním řízení Ministerstvo životního prostředí. Po vypořádání všech námitek vyhláší CHKO vláda svým nařízením. Pokud byste měli nějaké konkrétní dotazy, obraťte se prosím na kolegy z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, konkrétně na ředitele jejího jihomoravského regionálního pracoviště Stanislava Koukala (stanislav.koukal@nature.cz, tel: 774 423 826).

Věřím, že se nám společně podaří tento jedinečný kousek země uchovat, protože bezpochyby patří mezi skutečné klenoty tuzemské přírody.

Petr Hladík, ministr životního prostředí